

**BROTTLIGHET och
POLISENS ARBETE**
2017

företagarna

Sammanfattning

Brott mot småföretagare är ett problem som skapar både otrygghet och oro över hela Sverige, samtidigt som ekonomin och service blir lidande. Både tid och resurser upplevs som bortkastade av småföretag när polisanmälningar oftast inte leder någon stans. Det visar en ny undersökning från Företagarna där vi tillfrågat småföretagare om brott begångna mot deras företag.

- En av tre företagare anser att polisens närvaro är tillräcklig för att känna sig trygg. På landsbygden är otryggheten större där endast var fjärde företagare uppger att polisens närvaro är tillräcklig.
- En av tre företag har blivit utsatt för brott de senaste fem åren, där företag med 20 anställda eller fler är mest utsatta. I stort sett ingen skillnad mellan företag som verkar i mindre stad, i storstad eller på landsbygd.
- Lägst trygghet upplevs av företagare inom byggindustrin och konsumenttjänster. Företagare inom tillverkningsindustrin och företagstjänster upplever störst trygghet, där 43 respektive 41 procent upplever att polisens närvaro är tillräcklig.
- Av samtliga företag i undersökningen, som under de senaste fem åren blivit utsatta för brott, har 42 procent avstått från att anmäla detta till polisen.
- Brotten som har begåtts är främst inbrott, bluffakturor, skadegörelse och stöld.
- Företagare är i stort nöjda med polisens bemötande men inte vad gäller myndighetens förmåga att klara upp eller förebygga brott.
- Ökad lokal polisen närvaro upplevs som den främsta åtgärden för att öka tryggheten, följt av att polisen snabbare behöver vara på plats samt att de behöver arbeta mer förebyggande.

1. Introduktion

Fyra av fem jobb skapas i de små företagen och dessa företag står för den enskilt största andelen skatteintäkter till landets kommuner. Detta gör småföretagen till en avgörande faktor i att skapa jobb och en gemensam välfärd.¹

Att vara företagare innebär ekonomiska risker och stort ansvarstagande för verksamhetens eventuella medarbetare, där ägaren ofta sätter de anställdas trygghet och verksamhetens fortsatta varande före sina egna intressen. Detta är något som de allra flesta företagare kan känna igen sig i, och även en verklighet som de anser vara acceptabel för att driva sin verksamhets vision framåt. En annan verklighet som många företag och dess anställda dessvärre numera även känner igen sig i är att Polismyndigheten inte kan säkerställa den trygghet som de behöver för att effektivt och säkert kunna bedriva sina verksamheter. Resultaten av våra undersökningar visar att endast en av tre företagare anser att polisens närvaro är tillräcklig för att de ska känna sig trygga och 80 procent av de som blivit utsatta för brott uppger att polisens arbete inte har lett till att brottet klarats upp. Utsattheten och otryggheten i upplevelsen att polisen abdikerat på vissa områden riskerar att företagare tappar förtroende till myndigheten och i större utsträckning slutar att anmäla de brott som de utsätts för. Förutom det personliga lidandet för den som blir utsatt för ett brott kan kostnaderna för exempelvis stöld eller inbrott bli mycket höga särskilt för mindre företag som ofta lever på små ekonomiska marginaler.

Företagens ekonomiska bortfall i form av bland annat den tid och de resurser som krävs för att hantera brotten eller dyra investeringar i brottsförebyggande syfte hindrar småföretagens möjligheter att skapa jobb och erbjuda nödvändig samhällsservice. Nio av tio småföretag i Sverige vill växa², men med de dyra kostnaderna som brottsutsattheten orsakar finns risken att investeringar och nyanställningar för expansion aldrig blir av.

Denna rapport är i första hand en deskriptiv sådan som ämnar att belysa denna problematik samt ge en bild av hur de svenska småföretagen ser på brottslighet och polisens arbete.

2. Metod

Rapporten är ett resultat av två enkätundersökningar som skickats till Företagarnas panel, bestående av omkring 4 500 företagare. Den första enkäten skickades i januari 2016 och hade en svarsfrekvens på 32 procent. En andra kompletterande undersökning skickades i juni 2017 och hade en svarsfrekvens på 26 procent. Urvalet korrigeras så att det liknar den nationella företagarsstrukturen med hjälp av en modell baserad på SCB:s statistik över antal företagare i Sverige. Konkret görs detta genom att korrigerade vikter räknas fram för olika företagsstorlek (antal anställda), kön, ålder och bransch. Denna viktmetod kallas för "raking".

---

¹ Välfärdsskaparna 2017. Företagarna

² Småföretagsbarometern 2017. Företagarna, Swedbank och Sparbankerna

3. Resultat

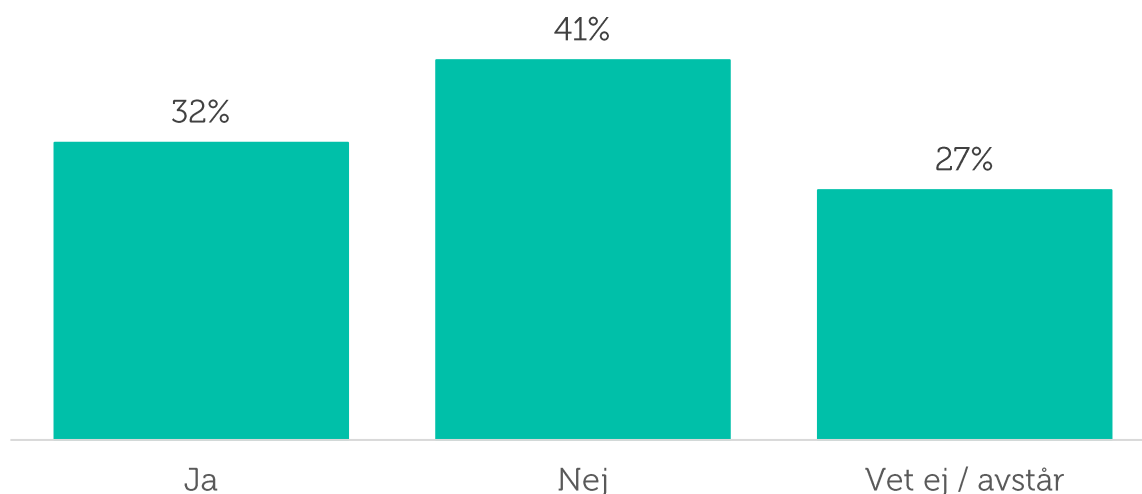
Företagares upplevda trygghet

Enligt undersökningen uppger endast var tredje företagare att polisens närvaro är tillräcklig för att de som företagare ska känna sig trygga. Fyra av tio företagare anser att polisens närvaro är otillräcklig. Baserat på företagets geografiska läge kan vi se att företagare i storstäder och i mindre städer har ungefär samma trygghetskänsla, där en av tre företagare anser att polisens närvaro är tillräcklig. Däremot upplever landsbygdsföretagare större otrygghet, där endast 25 procent anser att polisens närvaro är tillräcklig.

Bryter vi ned svaren på branschnivå får vi ett resultat som visar på att företagare inom byggindustrin och konsumenttjänster är minst trygga, med 20 respektive 25 procent som anser att polisens närvaro är tillräcklig. Inom tillverkningsindustrin och företagstjänster anser 43 respektive 41 procent av företagarna att polisens närvaro är tillräcklig, vilket gör dessa två till de sektorer där företagare känner sig mest trygga.

Företagets storlek samt företagarens ålder eller kön har ingen betydelse för den upplevda tryggheten.

Figur 1. Är polisens närvaro tillräcklig för att du som företagare ska känna dig trygg?

(Figur 1. Andel företagare som anser att polisens närvaro är tillräcklig för att de ska känna sig trygga. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete*, 2016. För skillnader på branschnivå och geografiskt läge, se bilaga.)

Företagares utsatthet för brott

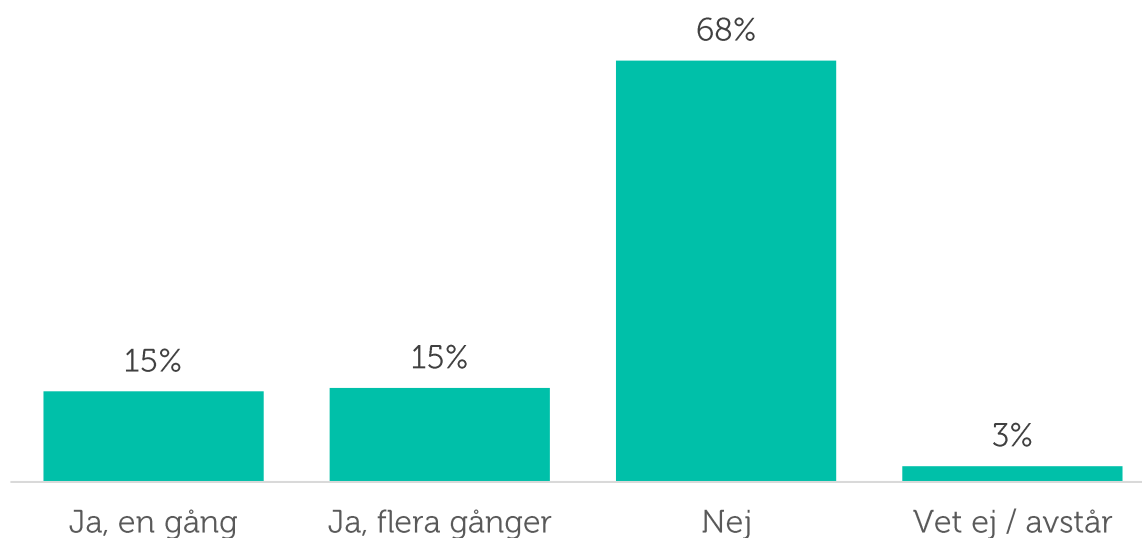
Nästan var tredje företagare har under de senaste fem åren blivit utsatt för någon form av brott, där företag med fler än 20 stycken anställda är mest utsatta.

Tre av fyra företag med fler än 20 anställda har under de senaste fem åren blivit utsatta för brott. Soloföretagare har varit minst utsatta under de senaste fem åren, där 22 procent anger att företaget blivit utsatt. Enligt företagares svar ser vi att utsattheten för brott ökar i linje med antalet anställda.

De mest brottsutsatta företagen är de som verkar inom byggindustrin, där hälften av dessa företag har blivit utsatta för brott under de senaste fem åren. Detta förklarar troligtvis även varför det är företagare inom byggindustrin som även känner sig mest otrygga. Därefter följer de företag som verkar inom handel, transport- och magasineringsföretag samt hotell och restaurang. Nästan fyra av tio företag inom denna sektor har blivit utsatta för brott.

Det är ingen större skillnad i brottsutsattheten beroende på om företaget är beläget i storstad, mindre stad eller på landsbygd. Inom de tre kategorierna svarar omkring 30 procent att de blivit utsatta för brott under de senaste fem åren.

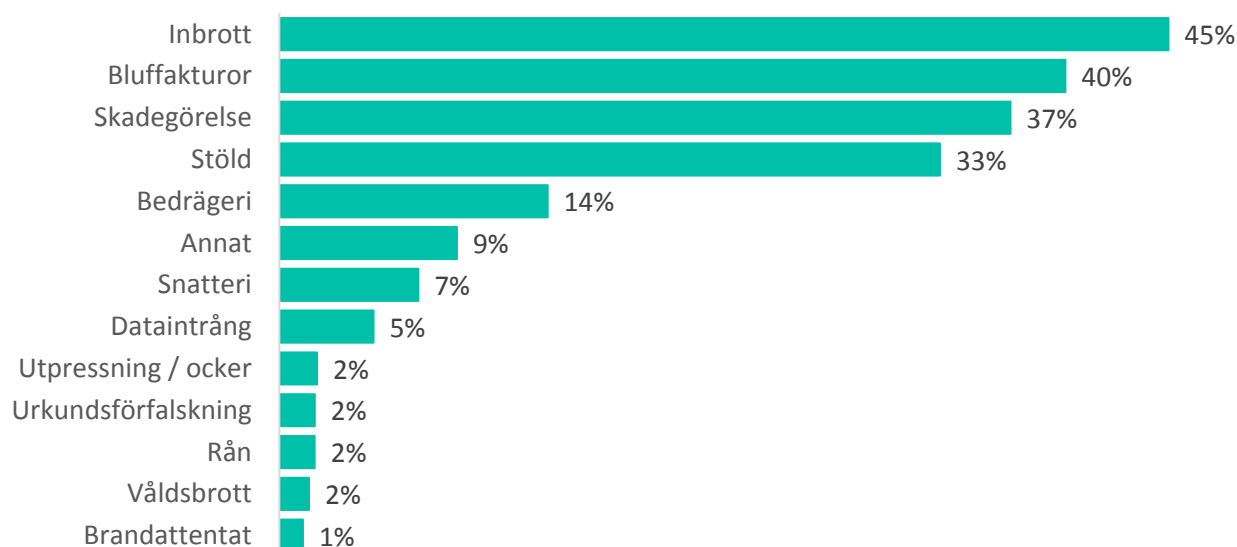
Figur 2. Har ditt företag blivit utsatt för någon form av brott under de senaste fem åren?

(Figur 2. Andel företag som blivit utsatta för någon form av brott de senaste fem åren. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete, 2017*. För indelning på företagets storlek, bransch och geografiskt läge, se bilaga.)

Enligt enkäten som skickades ut ifjol uppgav de företagare som blivit utsatta för brott under de föregående fem åren att det främst handlade om inbrott, bluffakturor, skadegörelse och stöld.

Figur 3. Vilken form av brott handlade det om?

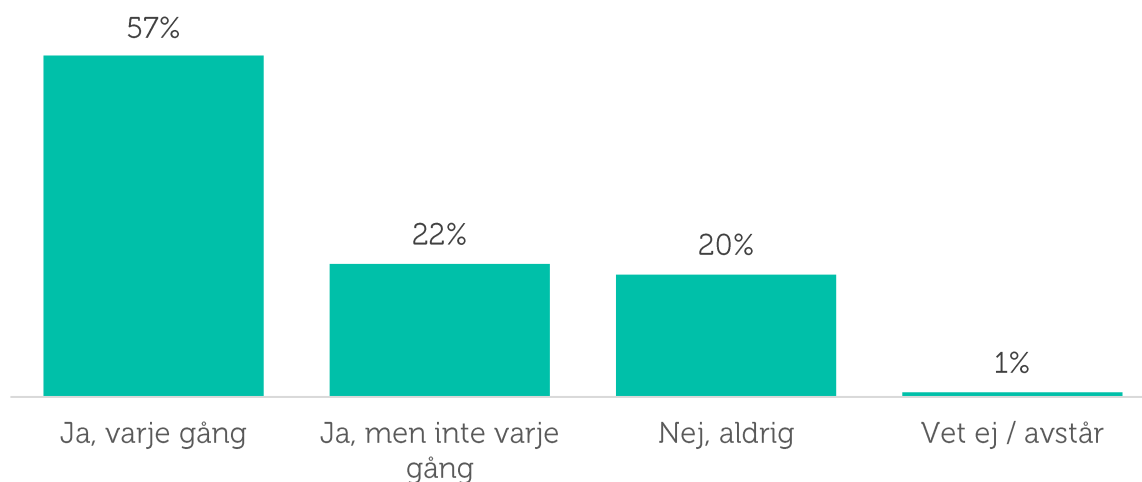

(Andelen typ av brott som företagare blivit utsatta för. Population: de som blivit utsatta för någon form av brott under de senaste fem åren. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete 2016*.)

Företagares benägenhet att anmäla brott

Av de företagare som har blivit utsatta för brott under de senaste fem åren uppger 42 procent att de har avstått från att anmäla brottet. Var femte företagare har aldrig anmält brottet och 22 procent av företagare som blivit utsatta har anmält, men inte vid varje tillfälle som de blivit drabbade. Bland dessa 42 procent har det genom undersökningen inkommit svar på frågan ”Varför har du valt att inte anmäla brottet?”, där företagare har skrivit egna korta svar. I dessa svar är den främst förekommande anledningen att det inte är någon mening med att göra en anmälan till polisen. De upplever att det tar för lång tid att upprätta en anmälan som ändå inte leder till att brotten klaras upp. Att avsätta tid och resurser från företagets ordinarie verksamhet är alltså inte värt mödan.

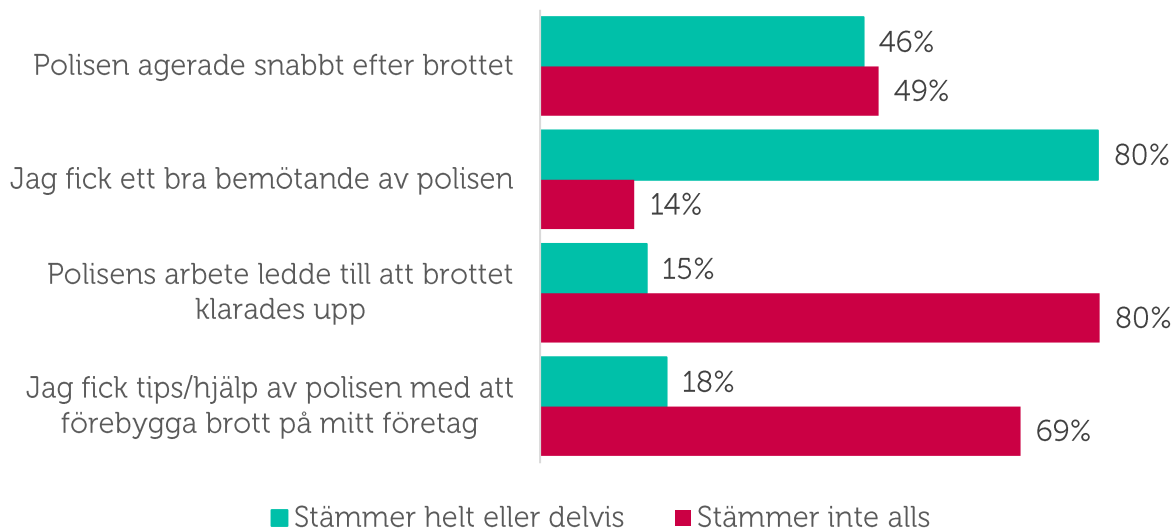
Figur 4. Har du, i egenskap av företagare, anmält brottet till polisen?

(Anmälningstatistik bland de företag som svarat ”Ja, en gång” eller ”Ja, flera gånger” på frågan om de blivit utsatta för någon form av brott under de senaste fem åren. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete, 2017*.)

Av samtliga företagare som haft kontakt med polisen i samband med att ett brott har begåtts, vilket inte nödvändigtvis innebär att det upprättats en anmälan, anser 80 procent av respondenterna att de fått ett bra bemötande av polisen och nästan hälften uppger att polisen agerat snabbt efter brottet. Däremot är de långt ifrån nöjda med polisens efterföljande arbete. Hela 80 procent uppger att polisens arbete inte ledde till att brottet klarades upp och 69 procent uppger att de inte fått hjälp eller råd av polisen med att förebygga brott mot företaget.

Figur 5. Hur upplevde du polisens agerande i samband med brottet?

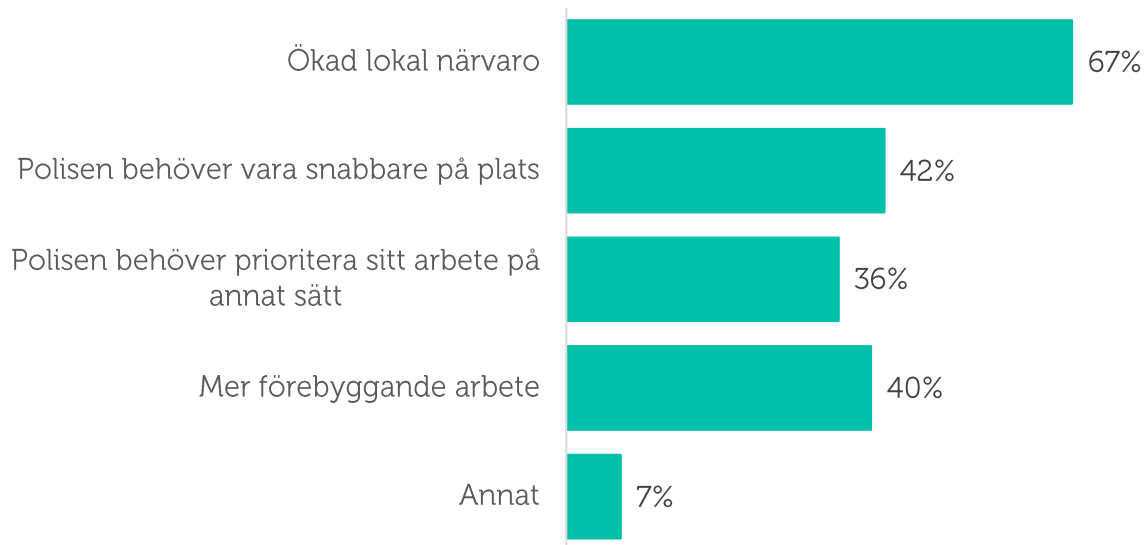

(Företagares upplevelser i samband med att de blivit utsatta för brott. Population: företagare som blivit utsatt för någon form av brott de senaste fem åren. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete, 2016.*)

Företagares åsikter om hur polisen kan öka tryggheten

I fjolårets enkät fick respondenterna svara på vad de anser krävs av polisen för att de som företagare ska känna sig trygga. Den främsta åtgärden för ökad trygghet anses vara att polisen bör öka sin lokala närvaro. Vidare anser de att polisen behöver vara snabbare på plats, att myndigheten behöver prioritera sitt arbete på annat sätt samt att de behöver utöka sitt förebyggande arbete.

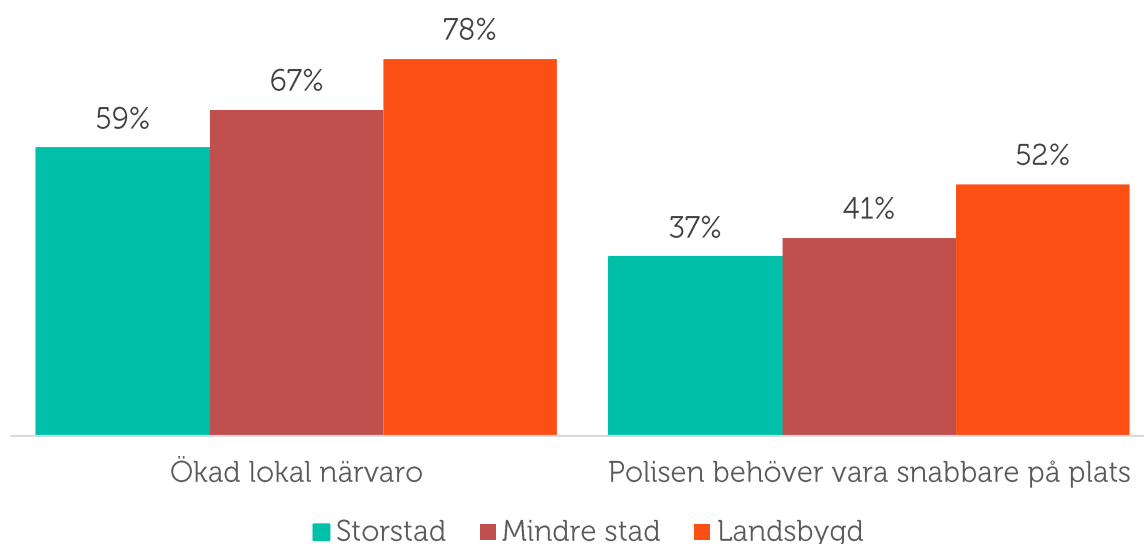
Figur 6. Vad anser du krävs av polisen för att du, som företagare, ska känna dig trygg?

(Företagares krav för ökad trygghet. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete*, 2016.)

Bland de två främsta åtgärderna, polisens närvaro och polisens snabbhet, kan vi se geografiska skillnader i svaren. Bland landsbygdsföretagare är kravet om ökad närvaro samt att polisen agerar snabbare högre än för företagare som verkar i mindre stad och storstad. Att landsbygdsföretagare upplever dessa faktorer som mer pressande än företag i stadsområden förklaras troligtvis av polisens frånvaro och de långa avstånd som präglar landsbygden, vilket gör upplevelsen av att vara sårbar större.

Figur 7. Vad anser du krävs av polisen för att du som företagare ska känna dig trygg?

(Företagares krav för ökad trygghet, geografisk indelning. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete*, 2016.)

4. Slutkommentar

Ett samhälle där förtroendet för rättsväsendet blir urholkat, där allt mer ansvar att freda sig mot brott läggs på enskilda företagare leder till ett försämrat företagsklimat men framför allt leder det till ett osunt samhälle för individen att leva i. Småföretagens verksamheter bidrar till ett levande samhälle som i sin tur leder till en ökad trygghet för de som bor och verkar i givet område.

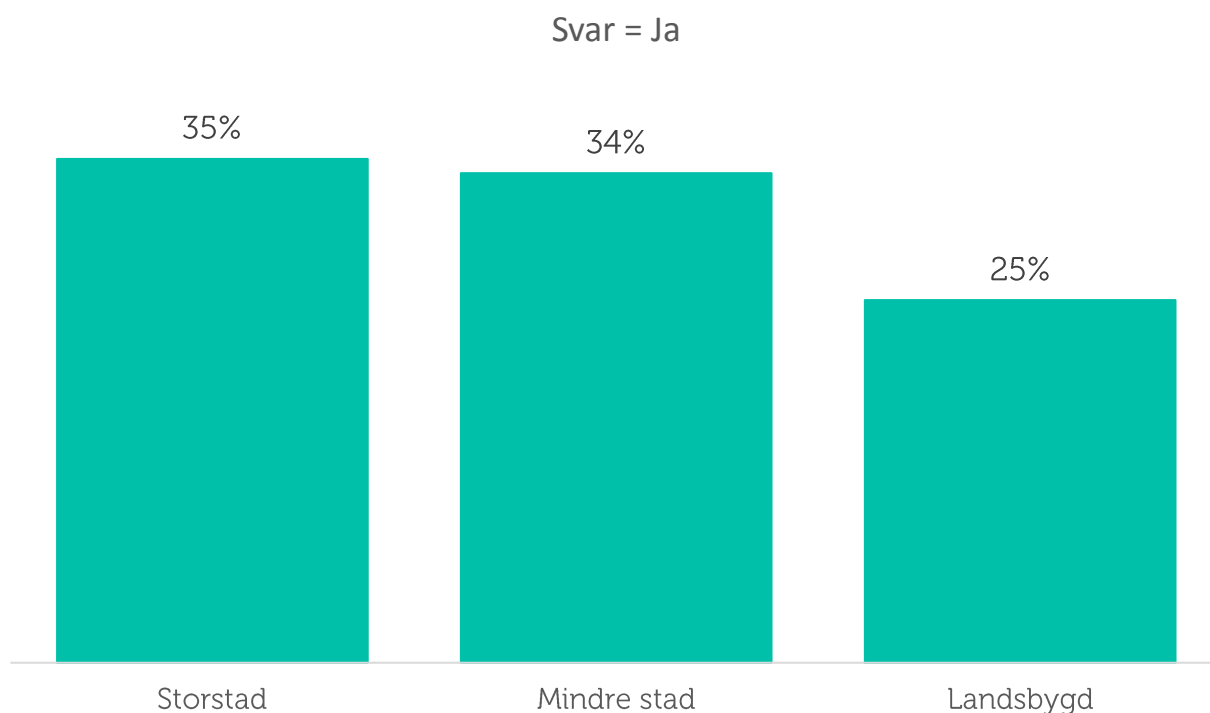
Inför kommande valår har samtliga partier lovat ökade resurser till Polismyndigheten för att stärka yrket samt öka antalet poliser genom att fler ska utbildas men framför allt ska fler poliser stanna i yrket. Fler poliser i både inre och yttre tjänst är tvunget för att öka den polisiära närvaron, öka tryggheten och för att fler brott ska ges chansen att utredas. Förhoppningsvis leder polisens förmåga att utreda fler brott till att företagare i framtiden anmäler de brott som de utsätts för. Detta är en nödvändighet för att brottsstatistiken ska ge en rättvis bild över företagares utsatthet, vilket således underlättar att föra upp frågan på den politiska agendan.

För att småföretagen ska kunna fortsätta fylla sin roll som jobb- och välfärdsskapare krävs en stabil politik och en polismyndighet som har förståelse för företagares förutsättningar. Företagarna föreslår därför följande åtgärder för ett säkert företagande i hela landet:

- Slopa straffrabatterna. Det krävs en översyn att avskaffa de nuvarande straffrabatterna för att höja straffvärdet och skicka en signal till mängdbrottsförbrytare.
- Öka den polisiära närvaron i hela landet för att öka tryggheten.
- Polisen ska vara snabbare på plats både vid pågående brott som när ett brott har upptäckts av anmälaren.
- Öka det brottsförebyggande arbetet. Här ligger det största ansvaret på Polismyndigheten men det krävs även ökade sociala insatser såväl lokalt som nationellt. I det brottsförebyggande arbetet kan samarbetet mellan polis, socialtjänst och skola spela en stor roll.
- Öka förståelsen för företagare som grupp. Se över möjligheten att ha en företagarkontakt inom myndigheten så att företagare har en trygghetsinstans att höra av sig till.
- Mer anpassade påföljder. Om påföljderna inte tas på allvar tillrättavisas inte den som begått ett brott, vilket är särskilt problematiskt vad gäller unga förbrytare.
- Alla anmälningar ska ges en chans att utredas och det ska ske en uppföljning från polisen om varför en anmälan eller utredning läggs ned.
- Alla ska tillgång till grundläggande betaltjänster för att minimera risker och upplevd otrygghet som följd av att hantera kontanter.

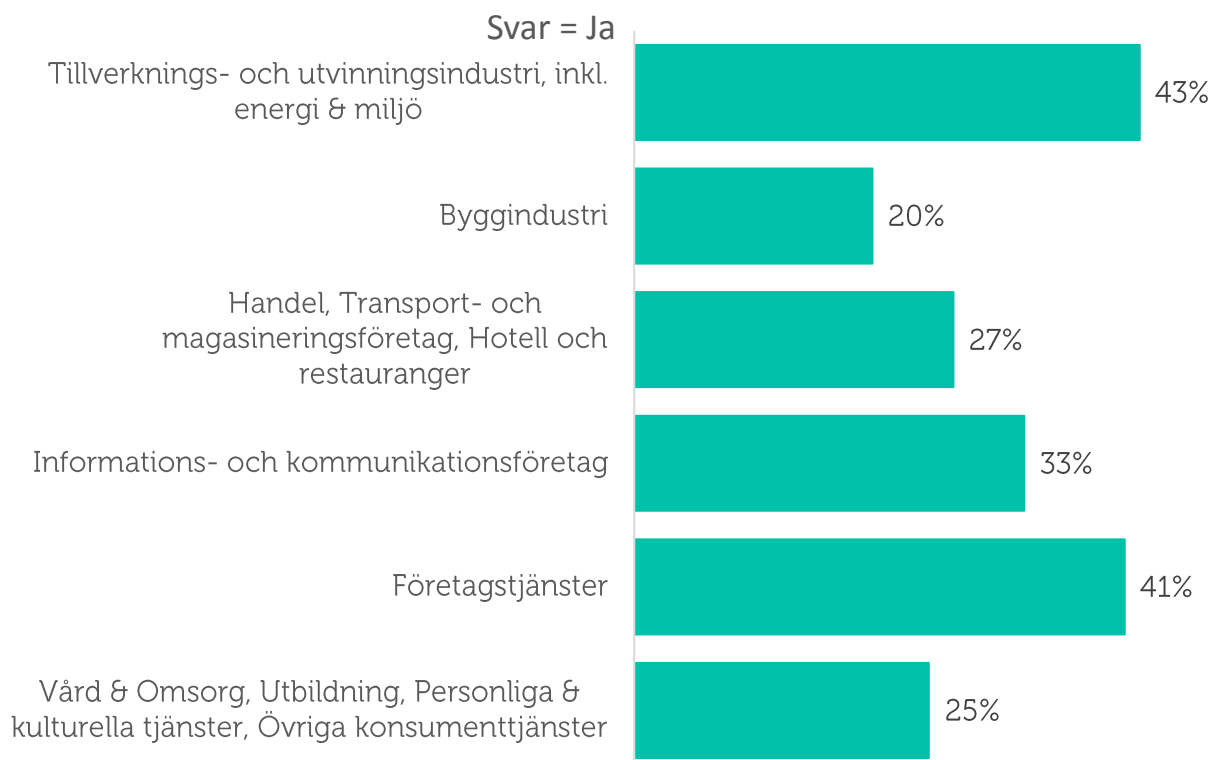
Bilagor

Figur 8. Är polisens närvaro tillräcklig för du, som företagare ska känna dig trygg?

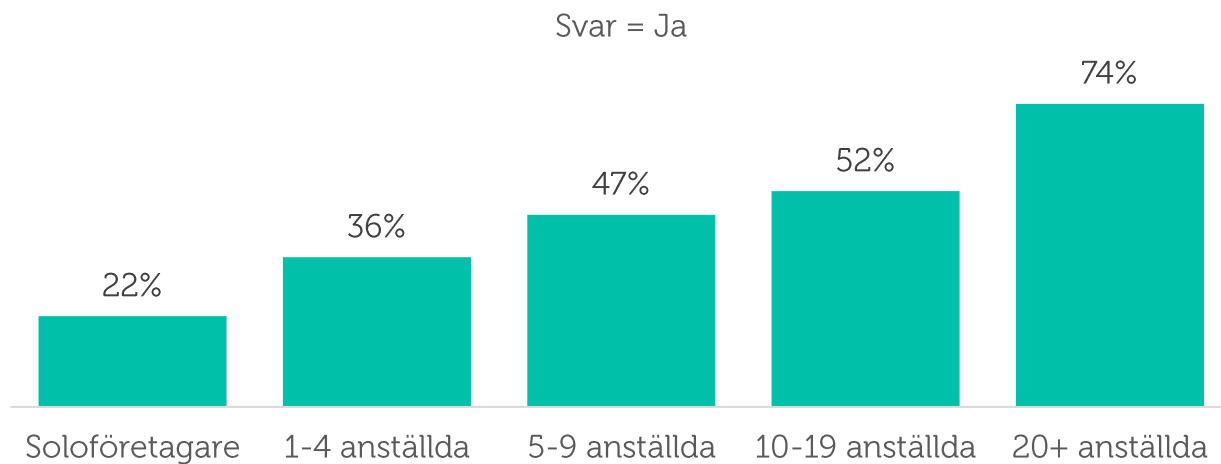
(Andel företagare som anser att polisens närvaro är tillräcklig för att de ska känna sig trygga, indelat på geografiskt läge. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete*, 2016.)

Figur 9. Är polisens närvaro tillräcklig för att du som företagare ska känna dig trygg?

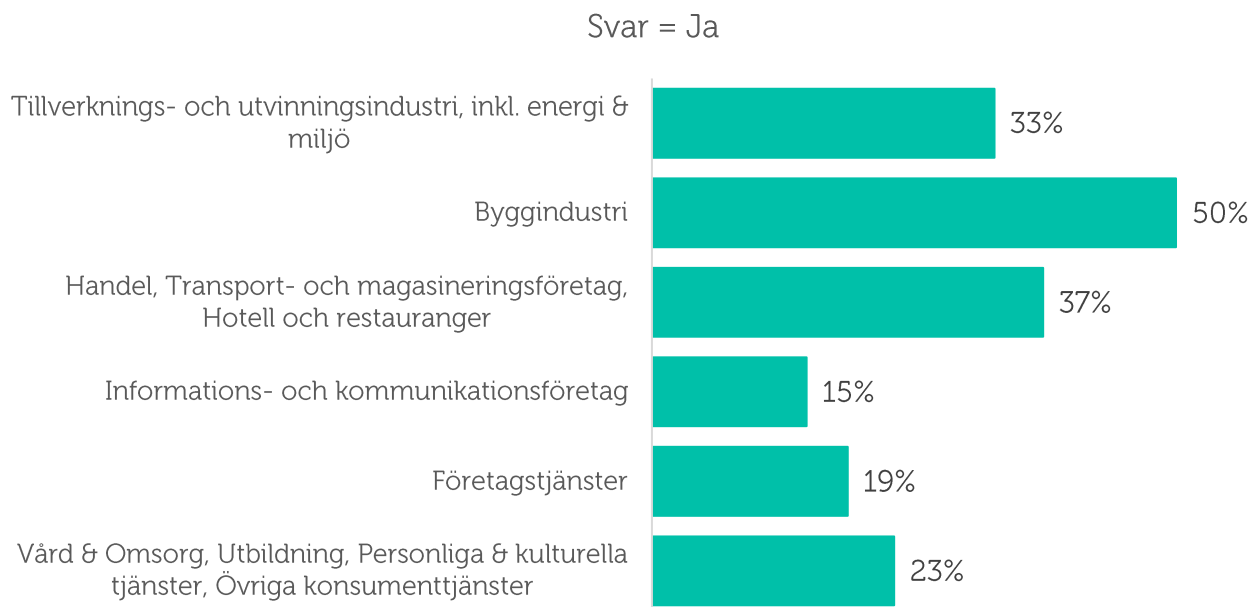
(Andel företagare som anser att polisens närvaro är tillräcklig för att de som företagare ska känna sig trygga, indelat på bransch. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete, 2016.*)

Figur 10. Har ditt företag blivit utsatt för någon form av brott under de senaste fem åren?

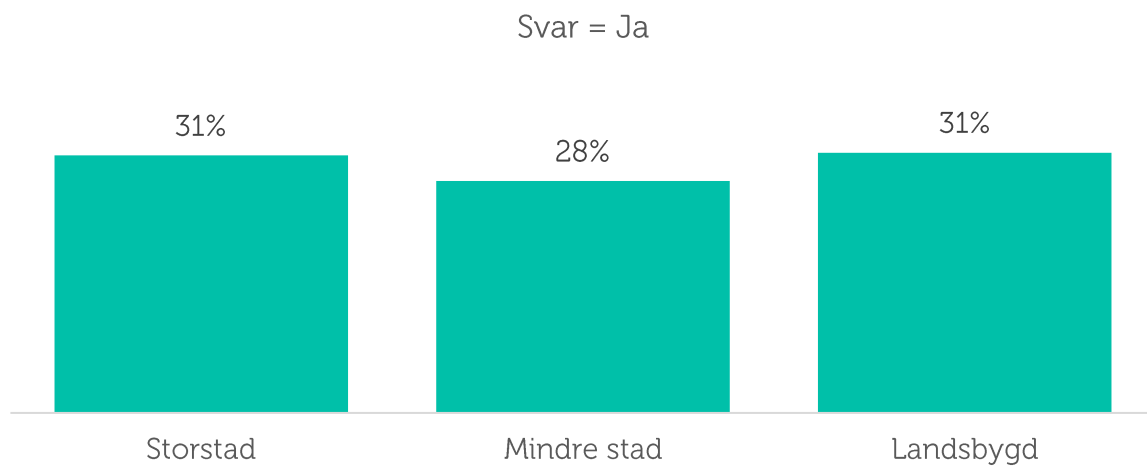
(Andel företag som blivit utsatta för brott de senaste fem åren indelat på antalet anställda. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete, 2017.*)

Figur 11. Har ditt företag blivit utsatt för någon form av brott under de senaste fem åren?

(Andelen företag som blivit utsatta för brott under de senaste fem åren indelat på bransch. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete, 2017.*)

Figur 12. Har ditt företag blivit utsatt för någon form av brott under de senaste fem åren?

(Andel företag som blivit utsatt för någon form av brott under de senaste fem åren indelat på geografiskt läge. Enkätundersökning *Brottslighet och polisens arbete, 2017*)